

ตารางที่ ผ2.2 สรุปงานวิจัยการประเมินมูลค่าสิ่งแวดล้อมในประเทศไทยที่เกี่ยวข้องแหล่งท่องเที่ยว

ผู้ศึกษา	ปีที่ศึกษา	สถานที่ที่ศึกษา	วิธีการศึกษา	มูลค่าที่เป็นตัวเงินจากการศึกษา
Eutrarak and Grandstaff	2524	สวนลุมพินี (พื้นที่ 360 ไร่)	ใช้วิธี Zonal Travel Cost ประเมิน Use Value และใช้ CVM ประเมิน Use และ Non-Use Value.	Use Value ในปี พ.ศ. 2523 ที่ประเมินจากวิธี Zonal Travel Cost เท่ากับ 13.2 ล้านบาท และจาก CVM เท่ากับ 13.0 ล้านบาท Non-Use Value ในปี พ.ศ. 2523 เท่ากับ 116.6
สุวดี ศรีเบญจพลางกูร	2529	สวนสัตว์ดุสิต กรุงเทพฯ (พื้นที่ 118 ไร่)	ใช้ Zonal Travel Cost Method ในการประเมินมูลค่าทางนันทนาการ (Use Value)	Use Value ในปี พ.ศ. 2528 เท่ากับ 27.96 ล้านบาท และมูลค่าปัจจุบันของ Use Value ตลอดอายุโครงการ 25 ปี อยู่ระหว่าง 204.52 และ 298.43 ล้านบาท
กมลลา ชินพงศ์	2532	สวนจตุจักร กรุงเทพฯ (พื้นที่ 190 ไร่)	ใช้ Zonal Travel Cost Method ในการประเมินมูลค่าทางนันทนาการ (Use Value)	Use Value ในปี พ.ศ. 2530 เท่ากับ 52.56 ล้านบาท และมูลค่าปัจจุบันของ Use Value ตลอดอายุโครงการ 25 ปี อยู่ระหว่าง 560.82 และ 385.27 ล้านบาท
ศรีสุดา ลอยผา	2532	เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อยจังหวัดพัทลุง จังหวัดสงขลาและจังหวัด นครศรีธรรมราช (พื้นที่ 285,625 ไร่)	ใช้ Zonal Travel Cost Method และ CVM ในการประเมินมูลค่าทางนันทนาการ (Use Value)	Use Value ประเมินโดย Travel Cost Method และ CVM ในปี พ.ศ. 2530 เท่ากับ 11.07 และ 3.30 ล้านบาทตามลำดับมูลค่าปัจจุบันของ Use Value ตลอดอายุโครงการ 25 ปีที่ประเมินโดย Travel Cost Method อยู่ระหว่าง 83.91 และ 126.19 ล้านบาท มูลค่าที่ประเมินโดย CVM อยู่ระหว่าง 25.01 และ 37.62 ล้านบาท
เพ็ญจันทร์ เกตุวิบูลย์	2534	สวนน้ำบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร	ใช้ Zonal Travel Cost Method ประเมินมูลค่าประโยชน์ทางนันทนาการของสวนน้ำบึงกุ่ม	มูลค่าประโยชน์ทางนันทนาการมีค่าเท่ากับ 1,069,435 บาท/ปี (ราคาปี 2533)

ตารางที่ ผ2.2 (ต่อ)

ผู้ศึกษา	ปีที่ศึกษา	สถานที่ที่ศึกษา	วิธีการศึกษา	มูลค่าที่เป็นตัวเงินจากการศึกษา
นภาพร วงศ์พิณีจ	2534	สวนหลวง ร.9 กรุงเทพมหานคร	ใช้ Zonal Travel Cost Method (ZTCM) ประเมินมูลค่าทางนันทนาการของสวนหลวง ร.9	มูลค่าประโยชน์ทางนันทนาการมีมูลค่าเท่ากับ 60,956,788 บาท/ปี (ราคาปี 2534)
สุรัตนา ช่างสาร	2535	สวนสาธารณะพระราม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	ใช้ Zonal Travel Cost Method ในการประเมินมูลค่าทางนันทนาการ (Use Value)	Use Valueในปี พ.ศ. 2533 เท่ากับ 6.43 ล้านบาท
บำรุง จิระอรุณ	2535	สวนจตุจักร กรุงเทพมหานคร	ใช้ Zonal Travel Cost Method ประเมินมูลค่าประโยชน์ทางนันทนาการของสวนจตุจักร	มูลค่าประโยชน์ทางนันทนาการมีค่าเท่ากับ 76,429,800 บาท/ปี (ราคาปี 2535)
สยาม อรุณศรีมรกต	2535	เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบึงบอระเพ็ด จ.นครสวรรค์	ใช้ Zonal Travel Cost Method (ZTCM) ประเมินมูลค่าทางนันทนาการของเขตห้ามล่าสัตว์ป่าบึงบอระเพ็ด	มูลค่าประโยชน์ทางนันทนาการมีมูลค่าเท่ากับ 1,117,153 บาท/ปี (ราคาปี 2535)
นันทนา ลิ้มประยูร	2537	เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง (พื้นที่ 3,125 ไร่)	ใช้วิธี Zonal Travel Cost และ CVM ในการประเมินมูลค่าทางนันทนาการ (Use Value, Option Value และ Existence Value)	มูลค่าทางนันทนาการจาก Zonal Travel Cost Method และ CVM เท่ากับ 27.15 และ 23.06 ล้านบาท/ปี ตามลำดับ; Option Value เท่ากับ 108.53 ล้านบาท/ปี และ Existence Value เท่ากับ 3,604.86 ล้านบาท/ปี; Total Economic Value เท่ากับ 3,738.88 ล้านบาท/ปี

ตารางที่ ผ2.2 (ต่อ)

ผู้ศึกษา	ปีที่ศึกษา	สถานที่ที่ศึกษา	วิธีการศึกษา	มูลค่าที่เป็นตัวเงินจากการศึกษา
TDRI and HIID	2538	อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ (พื้นที่ 1,355,397 ไร่)	ใช้วิธี Individual Travel Cost ในการประเมินมูลค่า Use Value และ ใช้ CVM ในการประเมินค่า Non-Use Value	Use Value เท่ากับ 1,420 บาท/ครั้ง ส่วนเกินของผู้บริโภค (consumer surplus) เท่ากับ 870 บาท. Non-Use Value ในส่วนของนักท่องเที่ยว เท่ากับ 730 บาท/คน/ปี และ Non-Use Value ในส่วนของประชาชนทั่วไป (non-visitor) เท่ากับ 183 บาท/คน/ปี. ความยินดีที่จะจ่ายค่าผ่านประตูสำหรับนักท่องเที่ยวไทย เท่ากับ 22 บาท/คน/ครั้ง และสำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ อยู่ระหว่าง 50-125 บาท/คน/ครั้ง. มูลค่าทางเศรษฐศาสตร์รวมของเขาใหญ่ (Total Economic Value) เท่ากับ 3,080 ล้านบาท/ปี
พิมลวรรณ แยมอยู่	2539	สวนสาธารณะอุทยานเบญจสิริ กรุงเทพฯ (พื้นที่ 29 ไร่)	ใช้ Zonal Travel Cost Method ในการประเมินมูลค่าทางนันทนาการ (Use Value)	Use Value ในปี พ.ศ. 2538 เท่ากับ 13.07 ล้านบาท หรือ ประมาณ 450,000 บาท/ไร่
สมบัติ แซ่เฮ้, อดิษฐ์ อิศรางกูร ณ อยุธยา, สมเกียรติ เรืองจันทร์	2541	อุทยานแห่งชาติดอย-อินทนนท์และน้ำตกแม่สา จังหวัดเชียงใหม่	ใช้วิธี Contingent Ranking และ CVM ในการกำหนดค่าธรรมเนียมเข้าชมอุทยานฯ	ค่าเข้าชมอุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ เท่ากับ 40 บาท/คน/ครั้ง ค่าเข้าน้ำตกแม่สา เท่ากับ 20 บาท/คน/ครั้ง และไม่ควรถูกเก็บค่าเข้าชมอุทยานแห่งชาติ ดอยสุเทพ-ปุย

ตารางที่ ผ2.2 (ต่อ)

ผู้ศึกษา	ปีที่ศึกษา	สถานที่ที่ศึกษา	วิธีการศึกษา	มูลค่าที่เป็นตัวเงินจากการศึกษา
ฉวีวรรณ สุขมงคลรัตน์	2543	อุทยานแห่งชาติ หมู่เกาะช้าง จ.ตราด	ใช้ Zonal Travel Cost Method (ZTCM) ประเมิน Use Value (มูลค่าด้านนันทนาการ) และ ใช้ CVM ประเมินมูลค่า Use Value (มูลค่าด้านนันทนาการ) Non-use Value และ Option Value	<ul style="list-style-type: none"> - มูลค่าการใช้ประโยชน์ของแนวปะการังด้านนันทนาการ จากวิธี ZTCM มีค่าเท่ากับ 219,808,390 บาท - มูลค่าปะการังด้านการใช้ประโยชน์ในการท่องเที่ยวในพื้นที่เท่ากับ 5,325,179.49 บาท/ปีโดยนักท่องเที่ยวมีความเต็มใจจ่ายเฉลี่ยเป็นเงิน 21.51 บาท/คน/ครั้ง และผู้ประกอบการมีความเต็มใจจ่ายเฉลี่ย 1,543.68 บาท/ราย/ปี - มูลค่าเพื่อไว้ใช้ในอนาคตของปะการัง ด้านการท่องเที่ยวเท่ากับ 64,589,546.56 บาท/ปี โดยนักท่องเที่ยวที่ไม่ได้ชมปะการังเต็มใจจ่ายเฉลี่ย 24.03 บาท/คน/ครั้ง ผู้ประกอบการสนับสนุนการท่องเที่ยวยินดีจ่ายเฉลี่ย 642.48 บาท/ปี และประชาชนทั่วไปในจังหวัดตราดยินดีจ่ายเฉลี่ย 64.81 บาท/คน/ปี - มูลค่าการคงอยู่ของปะการังในพื้นที่ 95,696,861.36 บาท/ปี โดยนักท่องเที่ยวมีความเต็มใจจ่ายเฉลี่ย 31.41 บาท/คน/ครั้ง ผู้ประกอบที่ให้บริการอุปกรณ์/เรือยินดีจ่ายเฉลี่ย 154.55 บาท/ปี นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือแต่ไม่ได้ท่องเที่ยวเกาะช้างยินดีจ่ายเฉลี่ย 36.59 บาท/คน/ครั้ง และผู้ประกอบการที่ไม่ได้ให้บริการด้านการท่องเที่ยวยินดีจ่ายเฉลี่ย 115.0 บาท/ปี

ตารางที่ ผ2.2 (ต่อ)

ผู้ศึกษา	ปีที่ศึกษา	สถานที่ที่ศึกษา	วิธีการศึกษา	มูลค่าที่เป็นตัวเงินจากการศึกษา
Mahiko Higashi	2543	เกาะไห จ.ภูเก็ต	ใช้ Close-ended CVM ประเมินมูลค่า หนี้ธนาคารของปะการังบริเวณ เกาะไห จ.ภูเก็ต	มูลค่าความเต็มใจจ่ายสำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทยมีมูลค่าเท่ากับ 31.40 ดอลลาร์สหรัฐฯ/คน/ปี (ราคาปี 2544) และสำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติมีมูลค่าเท่ากับ 28.84 ดอลลาร์สหรัฐฯ/คน/ปี (ราคาปี 2544) หรือมูลค่าในเชิงหนี้ธนาคารของปะการังมีมูลค่าเท่ากับ 970,991.20 ดอลลาร์สหรัฐฯ/ปี หรือเท่ากับ 39,000,000 บาท/ปี (ราคาปี 2544)
ปริญญ์ พัฒนปรีชากุล	2543	หมู่บ้านช้างพิทยา	ใช้วิธีการวัดมูลค่าทางการตลาด (Market value approach) ในการ ประเมินมูลค่าช้างในธุรกิจท่องเที่ยว	ช้างในธุรกิจท่องเที่ยวสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มแก่ระบบเศรษฐกิจ ได้เท่ากับ 3,974.68 บาท/เชือก/เดือน หรือสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ระบบเศรษฐกิจของประเทศได้ประมาณ 45 ล้านบาท/ปี
อุดมศักดิ์ ศิลประชาวังศ์	2544	เกาะพีพี จ.กระบี่	ใช้วิธี TCM และ CVM ในการประเมิน มูลค่าปะการัง โดยใช้วิธี TCM การ ประเมินมูลค่าในเชิงหนี้ธนาคาร และ ใช้ CVM ประเมินมูลค่าทั้ง use value และ non-use value	มูลค่าส่วนเกินของผู้บริโภคจากการคำนวณด้วย TCM เท่ากับ 8,216.4 ล้านบาทต่อปี และมูลค่า use value และ non-use value จากคำนวณด้วย CVM เท่ากับ 19,895 ล้านบาทต่อปี

ตารางที่ ผ2.2 (ต่อ)

ผู้ศึกษา	ปีที่ศึกษา	สถานที่ที่ศึกษา	วิธีการศึกษา	มูลค่าที่เป็นตัวเงินจากการศึกษา
JBIC	2544	อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ และอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า (เกาะเสม็ด)	ใช้วิธี ITCM (individual travel cost method) และ CVM (double bounded CVM) ในการประเมินมูลค่าในเชิงนันทนาการ	มูลค่าในเชิงนันทนาการเมื่อประเมินด้วยวิธี TCM มีค่าเท่ากับ 2,276.93 ล้านบาทต่อปีในกรณีของเขาใหญ่ และเท่ากับ 1,939.73 ล้านบาทในกรณีของเกาะเสม็ด ส่วนผลของการประเมินด้วยวิธี CVM พบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยมีความเต็มใจจ่ายค่าเข้าชมอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่เท่ากับ 114.94 บาท/ครั้ง ในขณะที่ชาวต่างชาติมีความเต็มใจจ่ายเท่ากับ 340.79 บาท/ครั้ง ส่วนในกรณีของเกาะเสม็ด นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความเต็มใจจ่ายค่าเข้าชมเท่ากับ 95.75 บาท/ครั้ง และนักท่องเที่ยวมีความเต็มใจจ่ายเท่ากับ 452.90 บาท/ครั้ง
โชคชัย มณีนาค	2544	อุทยานแห่งชาติแหลมสน จ.ระนอง และ จ.พังงา	ประเมินมูลค่า Use Value (ด้านนันทนาการ) ของอุทยานแหลมสนโดยวิธี ZTCM และใช้ วิธี CVM เพื่อสอบถามความเต็มใจจ่ายของนักท่องเที่ยว	มูลค่าการใช้ประโยชน์ด้านนันทนาการของอุทยานแห่งชาติแหลมสน ในปี 2543 โดยวิธี ZTCM มีค่าเท่ากับ 6,684,542 บาท/ปี ขณะที่วิธี CVM มีค่าเท่ากับ 188,998 บาท/ปี
อุดมศักดิ์ ศิลประชาวรงค์	2545	อ่าวพังงา	ใช้วิธี Choice experiment ในการประเมินมูลค่าของอ่าวพังงาเมื่อคุณภาพของชายฝั่งและทรัพยากรทางทะเลเปลี่ยนแปลงไป	มูลค่าของอ่าวพังงาเมื่อสภาพของชายฝั่งและทรัพยากรทางทะเลดีขึ้นจากร้อยละ 35 เป็นร้อยละ 65 มีค่าเท่ากับ 5,784 ล้านบาท

ตารางที่ ผ2.2 (ต่อ)

ผู้ศึกษา	ปีที่ศึกษา	สถานที่ที่ศึกษา	วิธีการศึกษา	มูลค่าที่เป็นตัวเงินจากการศึกษา
จตุพร ละอองคำ	2546	เขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผา-ท่าพล อ.เนินมะปราง จ.พิษณุโลก	ประเมินมูลค่าประโยชน์ด้านนันทนาการของเขตห้ามล่าสัตว์ป่าโดยใช้วิธีการวิเคราะห์ต้นทุนการเดินทางระดับเขต (Zonal Travel Cost Method)	มูลค่าผลประโยชน์ด้านนันทนาการของเขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผา-ท่าพล เท่ากับ 2,909,137.5 บาท/ปี
จรัส แซ่ฮ้ง	2546	สวนสันติภาพ กรุงเทพมหานคร	ใช้ Zonal Travel Cost Method (ZTCM) ประเมินมูลค่าทางนันทนาการของสวนสันติภาพ	มูลค่าการใช้ประโยชน์ด้านนันทนาการของสวนสันติภาพมีมูลค่าเท่ากับ 41,718,799 บาทต่อปี (ราคาปี 2545)
ธานินทร์ ไชยเยชน์	2546	คลองอัมพวา จ.สมุทรสงคราม	ใช้วิธี open-ended CVM และ close-ended CVM ในการประเมิน Use Value และ Non-Use Value ของศิลปกรรมชุมชนบริเวณริมคลองอัมพวา	มูลค่าทางเศรษฐกิจโดยรวมของมรดกทางวัฒนธรรมของชุมชนบริเวณคลองอัมพวามีมูลค่าเท่ากับ 1,695.42 ล้านบาท/ปี สำหรับโครงการที่ 1 ระดับ 1 (เมื่อมีการซ่อมแซม ปรับปรุงอาคารเก่าแก่ริมน้ำ และภูมิทัศน์รอบชุมชน) และมีค่าเท่ากับ 2,191.92 ล้านบาท/ปีสำหรับโครงการที่ 1 ระดับ 2 (เมื่อมีการดำเนินการในระดับ 1 พร้อมทั้งดำเนินการฟื้นฟูตลาดอัมพวา และประเพณีทางน้ำ) ขณะมูลค่าจากการมิได้ใช้ของคนกรุงเทพฯ และปริมณฑลมีมูลค่าเท่ากับ 1,700.09 ล้านบาท/ปี

ตารางที่ ผ2.2 (ต่อ)

ผู้ศึกษา	ปีที่ศึกษา	สถานที่ที่ศึกษา	วิธีการศึกษา	มูลค่าที่เป็นตัวเงินจากการศึกษา
นรรชนก ศรีประเสริฐ	2546	เกาะรัตนโกสินทร์ กรุงเทพมหานคร	ใช้ double bounded CVM ประเมินมูลค่ารวมทางเศรษฐศาสตร์ของมรดกทางวัฒนธรรมบริเวณเกาะรัตนโกสินทร์ โดยแบ่งการอนุรักษ์ออกเป็น 2 ระดับ คือ 1) ทำการบูรณะตึกโบราณ 10 ตึกในบริเวณเกาะรัตนโกสินทร์ 2) ทำการบูรณะเฉพาะตึกโบราณบริเวณท่าพระจันทร์ โดยสอบถามถึงความเต็มใจจ่ายของประชาชนที่ใช้ประโยชน์บริเวณเกาะรัตนโกสินทร์ (user) และประชาชนทั่วไปในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล (non-user) ทั้งในรูปแบบของเงินบริจาคและภาษีเงินได้	มูลค่ารวมทางเศรษฐศาสตร์ในระดับ 1 มีมูลค่า 10,883.97 ล้านบาท/ปี เมื่อถามในรูปแบบของเงินบริจาค และมีมูลค่า 3,905.82 ล้านบาท/ปี เมื่อถามในรูปแบบของภาษีเงินได้ (ราคาปี 2546) ขณะที่มูลค่ารวมทางเศรษฐศาสตร์ในระดับ 2 มีมูลค่า 6,343.95 ล้านบาท/ปี เมื่อถามในรูปแบบของเงินบริจาค และมีมูลค่า 1,352.89 ล้านบาท/ปี เมื่อถามในรูปแบบของภาษีเงินได้ (ราคาปี 2546)
กมลศักดิ์ วงศ์ศรีแก้ว	2547	อุทยานสวรรค์ จ.นครสวรรค์	ประเมินมูลค่าทางนันทนาการของอุทยานสวรรค์โดยใช้วิธีคำนวณต้นทุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางระดับบุคคล (Individual Travel Cost Method) ที่เดินทางมาท่องเที่ยวอุทยานสวรรค์	มูลค่าทางนันทนาการของอุทยานสวรรค์เท่ากับ 51.43 ล้านบาท/ปี (ราคา ณ ปี 2546)

ตารางที่ ๘2.2 (ต่อ)

ผู้ศึกษา	ปีที่ศึกษา	สถานที่ที่ศึกษา	วิธีการศึกษา	มูลค่าที่เป็นตัวเงินจากการศึกษา
ณัชชา ว่องวัฒนาบุญกุล	2547	ชายหาดแม่รำพึง จ.ระยอง	ประเมินมูลค่าประโยชน์ชายหาดแม่รำพึงทางด้านนันทนาการ โดยวิธีวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายในการเดินทางระดับบุคคลที่เดินทางมาท่องเที่ยวชายหาดแม่รำพึง (Individual Travel Cost Method)	มูลค่าผลประโยชน์ทางนันทนาการบริเวณชายหาดแม่รำพึงเท่ากับ 217.19 ล้านบาท/ปี (ราคา ณ ปี 2546)
วนิดา รัตนพันธุ์	2547	ถ้ำเลเขากอบ จ.ตรัง	ใช้ Individual Travel Cost Method (ITCM) ประเมินมูลค่านันทนาการของถ้ำเลเขากอบ	มูลค่าการใช้ประโยชน์ด้านนันทนาการของถ้ำเลเขากอบมีมูลค่าเท่ากับ 250,018,800 บาทต่อปี (ราคาปี 2546)
จรัส คุ่มพันธ์	2547	อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า จ.พิษณุโลก	ใช้ Zonal Travel Cost Method (ZTCM) และ Open-ended CVM ประเมินมูลค่านันทนาการของอุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า	มูลค่าประโยชน์ทางนันทนาการของภูหินร่องกล้ามีมูลค่าเท่ากับ 55,450,717.50 บาท/ปี (ราคาปี 2546) เมื่อประเมินด้วยวิธี ZTCM และมีมูลค่าเท่ากับ 2,334,536.82 บาท/ปี (ราคาปี 2546) เมื่อประเมินด้วยวิธี CVM
อรรถกร สุนทรวาท	2548	เทศบาลนครเชียงใหม่ จ.เชียงใหม่	ใช้ Double Bounded CVM ประเมินมูลค่าความสูญเสียความงามทางทัศนียภาพของโบราณสถานภายในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่	ค่าความเต็มใจจ่ายเฉลี่ยเพื่อปรับปรุงทัศนียภาพโบราณสถานในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ 316.89 บาท/คน/ปี หรือคิดเป็นมูลค่า 273.37 ล้านบาท/ปี (ราคาปี 2547)

ที่มา: รวบรวมโดยสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

ตารางที่ ผ2.3 สรุปงานวิจัยการประเมินมูลค่าสิ่งแวดล้อมในประเทศไทยที่เกี่ยวกับการจัดการมลพิษ

ผู้ศึกษา	ปีที่ศึกษา	สถานที่ที่ศึกษา	วิธีการศึกษา	มูลค่าที่เป็นตัวเงินจากการศึกษา
ยูวดี นิรัตน์ตระกุล	2532	เมืองพัทยา จ.ชลบุรี	ใช้วิธีสอบถามความเต็มใจจ่ายค่าบริการบำบัดน้ำเสียของผู้ประกอบการท่องเที่ยวและครัวเรือน	ความเต็มใจจ่ายค่าบริการบำบัดน้ำเสียเฉลี่ย 1,165.71 บาท/ปี
ปาริชาติ สวนใจ	2533	ชุมชนหาดจอมเทียน จ.ชลบุรี	ใช้ CVM ในการประเมิน WTP ของค่าบริการบำบัดน้ำเสีย	WTP เฉลี่ยเท่ากับ 107 บาท/เดือน
กนกวรรณ ภิบาลสุข	2534	กรุงเทพมหานคร (เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย เขตดุสิต เขตสัมพันธวงศ์ และเขตพญาไท)	ใช้วิธี CVM ในการประเมินความเต็มใจจ่ายค่าบริการบำบัดน้ำเสียจากหัวหน้าครัวเรือน	ความเต็มใจที่จะจ่ายค่าบริการบำบัดน้ำเสียโดยเฉลี่ยมีค่า 54.67 บาท/เดือน
ยูวดี คาดการณ์ไกล	2535	ประเทศไทย	ใช้ข้อมูลตารางปัจจัยการผลิต-ผลผลิต (Input-Output Table) ปี 2538 ในการประเมินผลกระทบของการใช้นโยบายภาษี (ภาษีจากผู้ก่อมลพิษโดยตรง ภาษีจากรฐานมูลค่าเพิ่ม และภาษีจากรฐานผลผลิต) ในการควบคุมของเสียอันตรายต่อภาคอุตสาหกรรมไทย	การเก็บภาษีจากผู้ก่อมลพิษโดยตรงจะทำให้มูลค่าผลผลิตลดลง 1,556.08 ล้านบาท การเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มทำให้มูลค่าผลผลิตลดลง 173.02 ล้านบาท และในภาคอุตสาหกรรม การเก็บภาษีจากรฐานมูลค่าเพิ่มจะทำให้มูลค่าผลผลิตลดลง 179.33 ล้านบาท
จรงค์ นิมพงษ์ศักดิ์	2536	เทศบาลเมืองอุดรธานี	ใช้วิธีสอบถามความเต็มใจจ่ายค่าธรรมเนียมกำจัดขยะของประชาชน	ความเต็มใจจ่ายค่าบริการกำจัดขยะมูลฝอยของประชาชนโดยเฉลี่ย 22 บาท/เดือน

ตารางที่ ผ2.3 (ต่อ)

ผู้ศึกษา	ปีที่ศึกษา	สถานที่ที่ศึกษา	วิธีการศึกษา	มูลค่าที่เป็นตัวเงินจากการศึกษา
TDRI and HIID	2538	จ. ภูเก็ต	ใช้ CVM (Bidding Game) ประมาณความยินดีที่จะจ่ายเพื่อการบำบัดน้ำเสีย	ความยินดีที่จะจ่ายเฉลี่ย (Average WTP) เท่ากับ 2.08 บาท/ลบ.ม. หรือ 79 บาท/เดือน ต่ำกว่าต้นทุนการบำบัดน้ำเสียซึ่งเท่ากับ 7 บาท/ลบ.ม.
Wanlaya Supphatchai	2539	คลองมหานาคและคลองแสนแสบ กรุงเทพฯ	ใช้ CVM ประมาณค่าความยินดีที่จะจ่าย (WTP) ของผู้ใช้เรือโดยสารสำหรับโครงการบำบัดน้ำเสียในคลองมหานาคและคลองแสนแสบ	ความยินดีที่จะจ่ายเฉลี่ย (Median WTP) เท่ากับ 360 บาท/คน/ปี
อภิรดี เงินวิจิตร	2541	โครงการบึงพระราม 9	ใช้ CVM (Bidding Game) ในการประเมิน WTP ของค่าบำบัดน้ำเสีย	WTP เฉลี่ยเท่ากับ 45 บาท/ครัวเรือน/เดือน
Churai Tapvong and Juttapatr Kruavan	2542	แม่น้ำเจ้าพระยา	ใช้วิธี Dichotomous choice contingent valuation method โดยสมมติสถานการณ์ 2 scenario คือ 1) คุณภาพน้ำดีขึ้นในระดับที่ปลาอยู่ได้ และ 2) คุณภาพดีขึ้นจนสามารถว่ายน้ำได้	WTP เฉลี่ยเท่ากับ 100.81 บาทต่อเดือนในกรณีของ scenario ที่ 1 และเท่ากับ 115.03 บาทต่อเดือนในกรณีของ scenario ที่ 2

ตารางที่ ผ2.3 (ต่อ)

ผู้ศึกษา	ปีที่ศึกษา	สถานที่ที่ศึกษา	วิธีการศึกษา	มูลค่าที่เป็นตัวเงินจากการศึกษา
สุรชน ทัศนวิจิตร	2543	บึงมักกะสัน กรุงเทพมหานคร (103.5 ไร่)	ใช้ Preventive Expenditure Approach ประเมินประโยชน์ของบึงมักกะสันที่เป็นแหล่งรองรับปริมาณน้ำ และเป็นแหล่งปรับปรุงคุณภาพน้ำของกรุงเทพมหานคร โดยการประเมินหามูลค่าทางการเงิน (Financial Valuation) จากมูลค่าผลกระทบภายนอกที่เกิดจากมลภาวะต่างๆ ในรูปของต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายที่ใช้เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบดังกล่าวเกิดขึ้น ภายใต้ระยะเวลาโครงการ 20 ปี	มูลค่าประโยชน์ของบึงมักกะสันในด้านการรองรับปริมาณน้ำและการเป็นแหล่งปรับปรุงคุณภาพน้ำมีมูลค่าเท่ากับ 135,867,440.87 บาท ณ อัตราคิดลดร้อยละ 6.75 และเท่ากับ 118,567,613.90 บาท ณ อัตราคิดลดร้อยละ 10 และเท่ากับ 110,170,621.41 บาท ณ อัตราคิดลดร้อยละ 12 (ราคาปี 2543)
ณรงค์ศักดิ์ โชติปริซาร์ตน์	2544	โรงบำบัดน้ำเสียยานนาวา กรุงเทพมหานคร	การหาต้นทุนส่วนเพิ่มต่อหน่วยในทางเศรษฐศาสตร์ AIC (Average Incremental Cost) โดยใช้ราคาเงา (shadow price) ซึ่งเป็นราคาที่สะท้อนค่าเสียโอกาสที่แท้จริงของการใช้ปัจจัยการผลิต	ต้นทุนส่วนเพิ่มเฉลี่ยทางเศรษฐศาสตร์ของการบำบัดน้ำเสีย เท่ากับ 6.69 บาท/ลูกบาศก์เมตร

ตารางที่ ผ2.3 (ต่อ)

ผู้ศึกษา	ปีที่ศึกษา	สถานที่ที่ศึกษา	วิธีการศึกษา	มูลค่าที่เป็นตัวเงินจากการศึกษา
Adisak Chalermthanakom	2547	อ.เมือง จ.ภูเก็ต	ใช้ HPM ประเมินค่าการรับรู้ความเสี่ยงและความไม่สวยงามของเตาเผาขยะเทศบาล จ.ภูเก็ต จากราคาบ้าน โดยวัดผลกระทบของระยะห่างระหว่างบ้านกับเตาเผาขยะ (Straight-line distance from the incinerator to a house: DIST)	ความยืดหยุ่นของราคาบ้านต่อระยะทางระหว่างบ้านกับเตาเผาขยะเท่ากับ 0.5469 หรือมีค่า WTP เท่ากับ 630.81 บาท/ครัวเรือนถ้าระยะห่างจากบ้านกับเตาเผาขยะเพิ่มขึ้นทุกๆ 1 เมตร

ที่มา: รวบรวมโดยสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

ตารางที่ ผ2.4 สรุปงานวิจัยการประเมินมูลค่าสิ่งแวดล้อมในประเทศไทยที่เกี่ยวกับทรัพยากรในพื้นที่ลุ่มน้ำ

ผู้ศึกษา	ปีที่ศึกษา	สถานที่ที่ศึกษา	วิธีการศึกษา	มูลค่าที่เป็นตัวเงินจากการศึกษา
John C. S. Tang, Suphat Vongvisessomjai, and Kanchanarat Sahasakmontri	2535	กรุงเทพฯ	ประมาณการฟังก์ชันต้นทุนความเสียหายจากน้ำท่วมในกรุงเทพฯ โดยพิจารณาผลกระทบจากความลึกของระดับน้ำที่ท่วม และระยะเวลาที่น้ำท่วมขัง	ต้นทุนความเสียหายจากน้ำท่วมกรุงเทพฯ ในปี พ.ศ. 2526 มีค่าเท่ากับ 7,882,618,160 บาท (US\$ 1.00 ≈ 25.5 บาท)
ปรานี แก้วสุริยธำรง	2537	ป่าชุมชนบ้านห้วยโป่ง ต.แม่วิน กิ่งอำเภอมะนัง จ.เชียงใหม่	ใช้ Market Value Approach ประเมินมูลค่าประโยชน์จากการใช้โดยตรงจากการเก็บของป่า (Non-wood product) ในป่าชุมชนบ้านห้วยโป่ง	มูลค่าผลผลิตจากป่าชุมชนมีมูลค่าเท่ากับ 233,809 บาท/ปี (ราคาปี 2536)
มนยศ วรรณะภูติ	2539	ลุ่มน้ำเจ้าพระยา	ใช้ Replacement Cost Approach ในการประเมินความสูญเสียทางเศรษฐศาสตร์จากภัยแล้งบริเวณลุ่มน้ำเจ้าพระยา ในปี พ.ศ. 2537	ความสูญเสียคิดเป็นมูลค่าประมาณ 2,973 ล้านบาท ประกอบด้วยความสูญเสียด้านการผลิตไฟฟ้าพลังน้ำ 563 ล้านบาท ด้านการเกษตร 1,961 ล้านบาท ด้านน้ำประปา 339 ล้านบาท ด้านน้ำอุปโภคบริโภคในชนบท 29 ล้านบาท ด้านการคมนาคมทางน้ำ 42 ล้านบาท ด้านการป้องกันกรรูก้าของความเค็ม 10 ล้านบาท และต้นทุนที่รัฐบาลลงทุนเพื่อบรรเทาความเสียหายจากภัยแล้ง 91 ล้านบาท
TDR1	2540	พื้นที่ป่าบริเวณโครงการแก่งเสือเต้น (พื้นที่ 45.6 ตร.กม.)	ใช้ Benefits Transfer เพื่อประเมิน Non-Use Value	Non-Use Value ในปี พ.ศ. 2540 เท่ากับ 900 ล้านบาท ประกอบด้วยประโยชน์ที่ต้องเสียไป 1,445 ล้านบาท หักออกด้วยผลประโยชน์ที่ได้จากการปลูกป่าทดแทน 545 ล้านบาท

ตารางที่ ผ2.4 (ต่อ)

ผู้ศึกษา	ปีที่ศึกษา	สถานที่ที่ศึกษา	วิธีการศึกษา	มูลค่าที่เป็นตัวเงินจากการศึกษา
สิริรัตน์ หาดทรายทอง	2540	เขื่อนปากมูล จ.อุบลราชธานี	ใช้ Cost-Benefit Analysis วิเคราะห์ผลกระทบต่อการอพยพของประชาชนจากการสร้างเขื่อนปากมูล โดยพิจารณาประโยชน์ของโครงการจากการเปรียบเทียบรายได้ของประชาชนที่เปลี่ยนไป และค่าชดเชยต่างๆ	มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value: NPV) ของโครงการมีค่าเท่ากับ 37.91 ล้านบาท ณ อัตราส่วนลดร้อยละ 15 (ราคาปี 2539)
วราภรณ์ ปัญญาวัตติ, Sonya Wytinck , Terrence Veeman และ สมคิด แก้วทิพย์	2541	โครงการชลประทาน แม่แตง จ. เชียงใหม่	ใช้วิธี CVM (Close-Ended) ในการประเมิน WTP ของเกษตรกร เพื่อให้มีน้ำชลประทาน	Mean WTP เท่ากับ 61 บาท/ไร่/ปี และ Median WTP เท่ากับ 50 บาท/ไร่/ปี หรือเท่ากับ 0.142 – 0.172 บาท/ลบ.ม.
กรมป่าไม้ และ มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์	2541	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ห้วยขาแข้ง (พื้นที่ 1.7 ล้านไร่)	ใช้ Market Valuation และ CVM ในการประเมิน Use Value และ Non-Use Value	Direct Use Value และ Non-Use Value ประเมินจากคนที่อยู่บริเวณแนวเขตกันชนเท่ากับ 9 ล้านบาท/ปี; Use Value และ Non-Use Value ประเมินจากคนที่เคยเข้าใช้พื้นที่เท่ากับ 38 ล้านบาท/ปี; Non-Use Value ประเมินจากคนที่ไม่เคยเข้าใช้พื้นที่เท่ากับ 28,383 ล้านบาท/ปี Total Economic Value เท่ากับ 28,430 ล้านบาท/ปี

ตารางที่ ผ2.4 (ต่อ)

ผู้ศึกษา	ปีที่ศึกษา	สถานที่ที่ศึกษา	วิธีการศึกษา	มูลค่าที่เป็นตัวเงินจากการศึกษา
Anssi Niskanen	2541	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย	ใช้วิธี replacement cost method ประเมินประโยชน์การลดลงของการเกิดดินถล่ม (erosion control) และใช้ Market Valuation ในการประเมินประโยชน์ของการเป็นแหล่งดูดซับคาร์บอนไดออกไซด์	<ul style="list-style-type: none"> - มูลค่าประโยชน์จากการลดลงของดินถล่มของการปลูกป่ายูคาลิปตัสมีค่าเท่ากับ 2,764 บาท/เฮคเตอร์ ณ อัตราคิดลดร้อยละ 10 ขณะที่ป่าสักให้ประโยชน์เท่ากับ 2,572 บาท/เฮคเตอร์ ณ อัตราคิดลดร้อยละ 10 - มูลค่าประโยชน์ของการเป็นแหล่งดูดซับคาร์บอนไดออกไซด์ของป่ายูคาลิปตัส 37,161 บาท/เฮคเตอร์ ณ อัตราคิดลดร้อยละ 10 และสำหรับป่าสักให้ประโยชน์เท่ากับ 4,298 บาท/เฮคเตอร์ ณ อัตราคิดลดเท่ากับร้อยละ 10
ศูนย์เศรษฐศาสตร์นิเวศจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	2542	อุทยานแห่งชาติแม่ยม (พื้นที่ 41.47 ตร.กม)	ใช้วิธี Environmental as Factor Input ในการประเมิน Use Value ของการเป็นแหล่งทรัพยากรชีวภาพและใช้วิธี Market Valuation ประเมิน Use Value ของการเป็นแหล่งดูดซับคาร์บอนไดออกไซด์ใช้ CVM เพื่อประเมิน Use Value ของการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และประเมิน Non-Use Value	มูลค่าของการเป็นแหล่งทรัพยากรชีวภาพ อยู่ระหว่าง 40.64- 121.38 ล้านบาทต่อปี ซึ่งรวมถึงมูลค่าผลิตภัณฑ์จากป่า ระหว่าง 40-112 ล้านบาทต่อปี และมูลค่าพันธุ์กรรมไม้สัก ระหว่าง 0.64-9.38 ล้านบาทต่อปี มูลค่าสะสมของการเป็นแหล่งดูดซับคาร์บอนไดออกไซด์ในปีเริ่มต้น อยู่ระหว่าง 42.32-871.47 ล้านบาท และมูลค่าต่อปีอยู่ระหว่าง 0.32-3.47 ล้านบาทต่อปี มูลค่าของการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เท่ากับ 41 ล้านบาทต่อปี มูลค่าการไม่ได้ใช้ประโยชน์ (Non-Use) เท่ากับ 114 ล้านบาทต่อปี มูลค่าทางเศรษฐกิจรวม อยู่ระหว่าง 3,783-6,406 ล้านบาท

ตารางที่ ผ2.4 (ต่อ)

ผู้ศึกษา	ปีที่ศึกษา	สถานที่ที่ศึกษา	วิธีการศึกษา	มูลค่าที่เป็นตัวเงินจากการศึกษา
กุลพร วรธนะสาร	2543	กรุงเทพมหานคร ฉะเชิงเทรา ราชบุรี และ อยุธยา	ใช้ CVM วัดมูลค่าที่ประชาชนมีความเต็มใจที่จะจ่ายเพื่ออนุรักษ์ช้างป่าให้คงอยู่ต่อไป	มูลค่าเฉลี่ยที่ประชาชนยินดีที่จะบริจาคเพื่อการอนุรักษ์ช้างป่าให้คงอยู่ต่อไปเท่ากับ 520.52 บาท/คน และมูลค่ารวมของช้างป่าเพื่อให้คงอยู่ต่อไปเท่ากับ 17,360,799,456 ล้านบาท
สุदारัตน์ สมจิตต์	2543	กรุงเทพมหานคร	ใช้วิธีการวัดมูลค่าตลาด (Market value approach) ในการประเมินมูลค่าจากการใช้ประโยชน์ (Use value) จากช้างเร่ร่อน และวิธี CVM โดยสอบถามถึงความเต็มใจจ่ายเพื่อไม่ให้มีช้างเร่ร่อน (Non-Use Value)	มูลค่าประโยชน์ที่เกิดกับผู้พาช้างมาเร่ร่อนสุทธิ (Use Value) เท่ากับ 20,184,000 บาท/ปี ขณะที่ค่าเฉลี่ยของความเต็มใจจ่ายเพื่อไม่ให้มีช้างเร่ร่อน (Non-Use Value) มีมูลค่า 797,430,028 บาท/ปี
ธนาภรณ์ กระสวยทอง	2543	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ห้วยขาแข้ง, จ. อุทัยธานี- ตาก	ใช้วิธี Contingent Valuation Method (CVM) ใช้คำถามแบบเสนอราคาแบบปิดสองครั้ง (double bounded) ในการหาค่าความเต็มใจจ่ายของคนที่ไม่เคยเข้าใช้ประโยชน์ในพื้นที่ (non-user) ในจังหวัดชลบุรี ตาก และศรีสะเกษ เพื่อประเมินมูลค่าจากการมีได้ใช้ ใน 2 กรณี คือ 1) พิจารณาจากการคงอยู่/หมดไปของทรัพยากร และ 2) พิจารณาจากการเปลี่ยนแปลงของปริมาณหรือคุณภาพของทรัพยากร	มูลค่าจากการมีได้ใช้ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง ในกรณีที่ 1 เท่ากับ 44,320 ล้านบาท/ปี และกรณีที่ 2 เท่ากับ 65,440 ล้านบาท/ปี

ตารางที่ ผ2.4 (ต่อ)

ผู้ศึกษา	ปีที่ศึกษา	สถานที่ที่ศึกษา	วิธีการศึกษา	มูลค่าที่เป็นตัวเงินจากการศึกษา
อมรรัตน์ สัจจพงษ์	2543	ป่าดุนลำพัน อ.นาเชือก จ.มหาสารคาม	ใช้วิธี CVM ประเมินมูลค่าความคงอยู่ เพื่อ สอบถามความเต็มใจจ่ายจากครัวเรือนใน รูปการเสียสละทุนทรัพย์และแรงงานใน การทำกิจกรรมดูแลป่า	มูลค่าความคงอยู่ของป่าดุนลำพันของครัวเรือน เท่ากับ 52,583 บาท/ปี (ราคาปี 2542) โดยครัวเรือนมีความ ยินดีจ่ายเฉลี่ย 201.47บาท/ครัวเรือน/ปี
พนารัตน์ ชีโนเรศโยธิน	2543	บึงบอระเพ็ด จ.นครสวรรค์	ใช้วิธี Market Value Approach ประเมิน มูลค่าการใช้ประโยชน์ด้านการประมง และ ด้านเกษตรกรรม และใช้วิธี ZTCM ประเมิน มูลค่าการใช้ประโยชน์ด้านนันทนาการใน เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบึงบอระเพ็ด	มูลค่าการใช้ประโยชน์ทางตรงของบึงบอระเพ็ดโดยรวม ในปี 2542 เท่ากับ 67,926,646.3 บาท/ปี โดยมี มูลค่าการใช้ประโยชน์ด้านเกษตรกรรมเท่ากับ 14,671,884.3 บาท/ปี (หรือเฉลี่ยเท่ากับ 5,767.4 บาท/ครัวเรือน/ปี) มูลค่าการใช้ประโยชน์ด้านการ ประมงเท่ากับ 16,356,122.0 บาท/ปี (หรือเฉลี่ย เท่ากับ 11,587.7 บาท/ครัวเรือน/ปี) และมูลค่า การใช้ประโยชน์ด้านนันทนาการเท่ากับ 36,898,640 บาท/ปี
อิสเรศ บุญเดช	2543	เต่าทะเลในประเทศไทย (ในกรุงเทพมหานคร ชลบุรี และสระแก้ว)	ประเมินมูลค่าของการอนุรักษ์เต่าทะเล โดยใช้วิธี Contingent Valuation Method (CVM)	มูลค่าความยินดีที่จะจ่ายเฉลี่ย เพื่อการอนุรักษ์เต่าทะเล ในประเทศไทยของประชาชน เท่ากับ 263.13 บาท/คน/ปี หรือ 8,552 ล้านบาท/ปี (จำนวน ประชากรในวัยแรงงาน 32.5 ล้านคน)

ตารางที่ ผ2.4 (ต่อ)

ผู้ศึกษา	ปีที่ศึกษา	สถานที่ที่ศึกษา	วิธีการศึกษา	มูลค่าที่เป็นตัวเงินจากการศึกษา
สิทธิพันธ์ วิวัฒนาพรชัย	2544	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ (ในจังหวัดนนทบุรี สิงห์บุรี สุพรรณบุรี ระยอง นครสวรรค์ มหาสารคาม และ ชุมพร)	ประเมินมูลค่าจากการมิได้ใช้ (non-user) ของทรัพยากรสัตว์ป่าที่ใกล้สูญพันธุ์และของทรัพยากรธรรมชาติทั้งหมดในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเขียว โดยใช้ Contingent Valuation Method (CVM) ในรูปคำถามแบบปิดสองครั้ง (double bounded) เพื่อสอบถามความเต็มใจจ่ายของประชาชนทั่วไปที่ไม่เคยเข้าใช้ประโยชน์	มูลค่าจากการมิได้ใช้ของทรัพยากรสัตว์ป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเขียว เท่ากับ 50,107 ล้านบาท/ปี และมูลค่าจากการมิได้ใช้ของทรัพยากรธรรมชาติทั้งหมด เท่ากับ 63,137 ล้านบาท/ปี
กรมป่าไม้ และ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	2544	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ (พื้นที่ 1,560 ตารางกิโลเมตร)	ใช้วิธี Market Valuation ประเมิน Use Value ของทรัพยากรป่าไม้ (การเป็นแหล่งดูดซับคาร์บอนไดออกไซด์ และแหล่งควบคุมสภาพภูมิอากาศ) ทรัพยากรน้ำ (แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ประมง อุปโภคบริโภค และพลังงาน) และแหล่งความงามตามธรรมชาติ (แหล่งพักผ่อนหย่อนใจตามธรรมชาติ) และใช้ CVM เพื่อประเมิน Non use Value	มูลค่ารวมทางเศรษฐศาสตร์รวมเท่ากับ 110,053 ล้านบาท/ปี (ราคาปี พ.ศ. 2543) ซึ่งประกอบด้วยมูลค่าจากการใช้ของทรัพยากรป่าซึ่งเป็นแหล่งดูดซับคาร์บอนไดออกไซด์เท่ากับ 50,524 ล้านบาท/ปี และเป็นแหล่งควบคุมสภาพภูมิอากาศเท่ากับ 27,306 ล้านบาท/ปี มูลค่าจากการใช้ทรัพยากรน้ำเพื่อการเกษตร พลังงาน อุปโภคบริโภคและประมง เท่ากับ 577 ล้านบาท/ปี มูลค่าจากการเป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจเท่ากับ 5.62 ล้านบาท/ปี
เพ็ญพร เจนการกิจ	2545	สุโขทัย พิษณุโลก และ พิจิตร	รวบรวมข้อมูลความเสียหายจากน้ำท่วมในพื้นที่ทั้ง 3 จังหวัดเพื่อนำมาประเมินความเสียหายทางการเกษตร ในด้านการเพาะปลูก ปศุสัตว์ และประมง	ต้นทุนความเสียหายจากน้ำท่วมมีค่าเท่ากับ 15,888,575 บาท โดยเป็นความเสียหายในจังหวัดสุโขทัยเท่ากับ 5,227,750 บาท จังหวัดพิษณุโลกเท่ากับ 5,126,700 บาท และจังหวัดพิจิตรเท่ากับ 5,534,125 บาท

ตารางที่ ผ2.4 (ต่อ)

ผู้ศึกษา	ปีที่ศึกษา	สถานที่ที่ศึกษา	วิธีการศึกษา	มูลค่าที่เป็นตัวเงินจากการศึกษา
อัญญลักษณ์ ราคา	2545	กรุงเทพมหานคร	<p>ใช้วิธี CVM (double bounded CVM) ประเมินมูลค่าสัตว์ป่า 3 กรณี คือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - กรณีที่ 1 ประเมินมูลค่าความเต็มใจจ่ายสำหรับการอนุรักษ์สัตว์ป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ 2 ชนิด - กรณีที่ 2 ประเมินมูลค่าความเต็มใจจ่ายสำหรับการอนุรักษ์สัตว์ป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ 5 ชนิด - กรณีที่ 3 ประเมินมูลค่าความเต็มใจจ่ายสำหรับการอนุรักษ์สัตว์ป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ 10 ชนิด 	<ul style="list-style-type: none"> - มูลค่าความเต็มใจจ่ายสำหรับการอนุรักษ์สัตว์ป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ 2 ชนิดเท่ากับ 314 ล้านบาท/ปี - มูลค่าความเต็มใจจ่ายสำหรับการอนุรักษ์สัตว์ป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ 5 ชนิด เท่ากับ 465 ล้านบาท/ปี - มูลค่าความเต็มใจจ่ายสำหรับการอนุรักษ์สัตว์ป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ 10 ชนิด เท่ากับ 559 ล้านบาท/ปี
โสภณ นฤชัยกุล	2545	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า-ทุ่งใหญ่นเรศวร จ.กาญจนบุรี และ จ.ตาก	ใช้ Double Bounded CVM ประเมินมูลค่าจากการไม่ได้ใช้ (Non-Use Value) ของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร และ เสือโคร่งอินโดจีน ทั้งในส่วนของ Bequest Value และ Existence Value	มูลค่าที่เกิดจากการไม่ได้ใช้ของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวรมีมูลค่าเท่ากับ 726.98 บาท/คน/ปี หรือมีมูลค่าเท่ากับ 24,239 ล้านบาท/ปี (ราคาปี 2544) และค่าเฉลี่ยความเต็มใจจ่ายเพื่อการอนุรักษ์และคุ้มครองเสือโคร่งอินโดจีนมีค่าเท่ากับ 760.32 บาท/คน/ปี หรือมีมูลค่าเท่ากับ 25,350 ล้านบาท/ปี (ราคาปี 2544)

ตารางที่ ผ2.4 (ต่อ)

ผู้ศึกษา	ปีที่ศึกษา	สถานที่ที่ศึกษา	วิธีการศึกษา	มูลค่าที่เป็นตัวเงินจากการศึกษา
เอี่ยมพร เจริญพร	2546	สวนป่าทองผาภูมิ จ. กาญจนบุรี	ประเมินมูลค่าทางตรง (direct use value) ในการใช้ประโยชน์จากผลผลิตของสวนป่าสัก จากชาวบ้าน 5 หมู่บ้าน ใน อ.ทองผาภูมิ จ.กาญจนบุรี และ ประเมินมูลค่าทางอ้อม ในการประเมินมูลค่าการสะสมคาร์บอน และมูลค่าการคงอยู่ของสวนป่าสักโดยใช้วิธี open-ended CVM ในการสอบถามความเต็มใจจ่ายในการบริจาคของประชาชนที่อาศัยในเขตเทศบาลในกรุงเทพฯ กาญจนบุรี ราชบุรี นครปฐม เพื่อสนับสนุนการอนุรักษ์และ กิจกรรมการปลูกป่าให้คงอยู่ต่อไป	มูลค่าทางตรงจากผลผลิตของสวนป่าสัก เท่ากับ 396.21 ล้านบาท (ราคาปี 2545) และผลผลิตรองของสวนป่าสัก เท่ากับ 1.15 ล้านบาท/ปี (ราคาปี 2540) มูลค่าทางอ้อมจากการสะสมคาร์บอน เท่ากับ 132.01 ล้านบาท (ราคาปี 2545) และมูลค่าการคงอยู่ของสวนป่าสัก เท่ากับ 1,346.12 บาท/คน/ปี หรือมูลค่าการคงอยู่ เท่ากับ 10,951.37 ล้านบาท (ราคาปี 2545) โดยคิดเป็นมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์รวม เท่ากับ 11,480.74 ล้านบาท (ราคาปี 2545)
Hall, N., Lertsirivorakul, R., Greiner, R., Yongvanit, S., Yuvaniyama, A., Last R., and Milne-Home, W.	2547	จ.กาฬสินธุ์ และ จ.นครราชสีมา (336,603 ไร่)	ใช้ ICHAM bio-economic model (Isaan Catchment Hydrogeological and Agricultural Model) ศึกษาผลกระทบของดินเค็มที่มีต่อการลดลงของรายได้ในภาคเกษตร (farm incomes) ในช่วงระยะเวลา 30 ปี โดยสภาพดินเค็มมีการเปลี่ยนแปลงจากสภาพปัจจุบันที่มีประมาณร้อยละ 13 เป็นร้อยละ 15 ของพื้นที่ที่ทำการศึกษา	มูลค่าปัจจุบันของผลกระทบของดินเค็มที่มีต่อรายได้ในภาคเกษตรมีมูลค่าเท่ากับ 484.14 บาท/ไร่/ปี

ที่มา: รวบรวมโดยสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

ตารางที่ ๘2.5 สรุปงานวิจัยการประเมินมูลค่าสิ่งแวดล้อมในประเทศไทยที่เกี่ยวกับสุขภาพ

ผู้ศึกษา	ปีที่ศึกษา	สถานที่ที่ศึกษา	วิธีการศึกษา	มูลค่าที่เป็นตัวเงินจากการศึกษา
สุวรรณา หวังทรงธรรม	2535	จ.ปทุมธานี	ใช้วิธี Cost of Illness Approach ประเมินต้นทุนสุขภาพของการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกร และผู้รับจ้างฉีดพ่นยาในสวนส้มเขียวหวาน ด้วยการวิเคราะห์จากคำรักษาพยาบาลและรายได้ที่สูญเสียไปเมื่อมีการเจ็บป่วย	ต้นทุนสุขภาพสำหรับเกษตรกรมีค่าเฉลี่ยในปี 2535 เท่ากับ 780.13 บาท/คน/ปี ขณะที่ผู้รับจ้างฉีดพ่นยามีต้นทุนสุขภาพเท่ากับ 1,138.67 บาท/คน/ปี และค่าความเสี่ยงของการประกอบอาชีพรับจ้างฉีดพ่นยา (ค่าความแตกต่างของค่าจ้างจากงานประเภทอื่น กับต้นทุนสุขภาพจากสารเคมีกำจัดศัตรูพืช) เท่ากับ 1,081 บาท/ปี
จิรภา ฉวีวงศ์	2536	จ.สระบุรี	ใช้วิธี Cost of Illness Approach ประเมินต้นทุนสุขภาพของการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกรผู้ปลูกฝ้ายในปีการเพาะปลูก 2534/2535 ด้วยการวิเคราะห์จากคำรักษาพยาบาลและรายได้ที่สูญเสียไปเมื่อมีการเจ็บป่วย	ต้นทุนสุขภาพสำหรับเกษตรกรมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 278.47 บาท/ปี/ครัวเรือน หรือเท่ากับ 29.64 บาท/ไร่/ปี

ตารางที่ ผ2.5 (ต่อ)

ผู้ศึกษา	ปีที่ศึกษา	สถานที่ที่ศึกษา	วิธีการศึกษา	มูลค่าที่เป็นตัวเงินจากการศึกษา
ธัญญวิทย์ อูยางกูร	2537	การมีโครงการทางด่วนชั้นที่ 4 ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร	การประเมินต้นทุนด้านสุขภาพโดยใช้ต้นทุนการรักษาพยาบาลและมูลค่าผลผลิตที่แรงงานได้รับ (รายได้ที่สูญเสียไปจากประสิทธิภาพการทำงานลดลง) เป็นตัวแทน และใช้แบบจำลอง (Physical Damage Function) เพื่อประมาณการเปลี่ยนแปลงภาวะสุขภาพจากมลพิษทางอากาศ	มูลค่าต้นทุนด้านสุขภาพเนื่องจากการเป็นโรคระบบทางเดินหายใจของผู้ป่วย 1 ราย เท่ากับ 1,743.92 บาท/ปี ในปี 2540
Maneerut Trakannuwatkul	2539	กรุงเทพมหานคร	ใช้ Dose Response Approach ประมาณต้นทุนทางสุขภาพของคนกรุงเทพฯ ที่เกิดจากมลพิษทางอากาศ โดยต้นทุนทางสุขภาพประกอบด้วยต้นทุนการรักษา ค่าเดินทาง และรายได้ที่สูญเสียไปจากการไม่ได้ทำงาน	ต้นทุนทางสุขภาพทั้งหมดมีมูลค่า 2,102 ล้านบาทหรือ 6,615 บาท/คน ณ ราคาปี พ.ศ.2534 ประกอบด้วยต้นทุนทางสุขภาพโดยตรงที่คำนวณมาจากค่ารักษาพยาบาล และค่าเดินทางเท่ากับ 1,773 ล้านบาท และต้นทุนทางสุขภาพทางอ้อมที่คำนวณจากรายได้ที่สูญเสียไปจากการไม่ได้ทำงานเท่ากับ 329 ล้านบาท

ตารางที่ ผ2.5 (ต่อ)

ผู้ศึกษา	ปีที่ศึกษา	สถานที่ที่ศึกษา	วิธีการศึกษา	มูลค่าที่เป็นตัวเงินจากการศึกษา
คุณาลักษณ์ คันธราชภูริ	2539	ผู้ป่วยมะเร็งปอดที่มารับการรักษาที่โรงพยาบาลศิริราชและสถาบันมะเร็งแห่งชาติ	ใช้หลัก Human Capital Approach โดยวิธี Incidence Approach ด้วยการประมาณต้นทุนทั้งหมดของการเป็นโรคมะเร็งตั้งแต่เริ่มมีอาการจนกระทั่งหายหรือเสียชีวิต และใช้ CVM เพื่อสอบถามความเต็มใจจ่ายในการหลีกเลี่ยงการเป็นโรคมะเร็ง	<ul style="list-style-type: none"> - ต้นทุนการเป็นโรคมะเร็งปอดในปี 2537 พบว่า ต้นทุนของการเป็นโรคมะเร็งปอดโดยเฉลี่ย เท่ากับ 56,227 บาท/ราย/ปี โดยถ้าคิดต้นทุนตั้งแต่เริ่มวินิจฉัยและรักษา ต่อเนื่องจนหายหรือเสียชีวิตเฉลี่ยจะมีค่าเท่ากับ 732,083 บาท/ราย - ความยินดีจ่ายเฉลี่ยเพื่อหลีกเลี่ยงการเป็นโรคมะเร็งมีค่าเท่ากับ 1,028,349 บาท/ราย/ปี และถ้าคิดต้นทุนตั้งแต่เริ่มวินิจฉัยและรักษา ต่อเนื่องจนหายหรือเสียชีวิตเฉลี่ยมีค่าเท่ากับ 1,930,496 บาท/ราย
ฉัตรฤดี ลำดวน	2539	อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา	ใช้วิธี Cost of Illness Approach ประเมินต้นทุนสุขภาพของการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกรผู้ปลูกฝ้ายในปีการเพาะปลูก 2538/2539 ด้วยการวิเคราะห์จากค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ค่าเดินทางไปพบแพทย์ และรายได้ที่สูญเสียไปเมื่อมีการเจ็บป่วย	ต้นทุนสุขภาพสำหรับเกษตรกรมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 401.65บาท/ปี/ครัวเรือน หรือเท่ากับ 6.87 บาท/ไร่/ปี

ตารางที่ ผ2.5 (ต่อ)

ผู้ศึกษา	ปีที่ศึกษา	สถานที่ที่ศึกษา	วิธีการศึกษา	มูลค่าที่เป็นตัวเงินจากการศึกษา
Jungbluth, F.	2539	ประเทศไทย	ประเมินผลกระทบภายนอก (เช่น ค่ารักษาพยาบาล ค่าวิเคราะห์สารเคมี ตกค้างในผักและผลไม้ ความเสียหายของการแพร่ระบาดของศัตรูพืช ขบประมาณของรัฐที่เกี่ยวข้องกับสารเคมีกำจัดศัตรูพืช) ของการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชในระดับมหภาคด้วยวิธี Cost of Illness Approach และ Market Value Approach	ต้นทุนผลกระทบภายนอกขั้นต่ำจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 462.80 ล้านบาท/ปี (คิดต้นทุนสุขภาพเฉพาะผู้ป่วยจากกระทรวงสาธารณสุข และไม่รวมต้นทุนสารเคมีตกค้างในอาหาร) ขณะที่ต้นทุนผลกระทบภายนอกขั้นสูงมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5,491.80 ล้านบาท/ปี
Lauraine G. Chestnut, Bart D. Ostro, and Nuntavarn Vichit-Vadakan	2541	กรุงเทพฯ	ใช้ CVM ประเมินค่าความยินดีที่จะจ่าย (WTP) ของประชาชนในกรุงเทพฯ เพื่อหลีกเลี่ยงผลกระทบทางสุขภาพอันเนื่องมาจากฝุ่นละอองในอากาศ (PM_{10}) ใน 3 ระดับ คือ 1) ระดับที่อาการของโรคไม่มีผลต่อการทำงาน 2) ระดับที่อาการมีผลต่อการทำงานบางอย่าง และ 3) ระดับที่อาการมีผลทำให้ไม่สามารถทำงานได้	ค่ามัธยฐานของ WTP ในกรณีของอาการของโรคไม่มีผลต่อการทำงาน แต่สร้างความรำคาญและความกังวลที่อาจจะป่วยในอนาคตมีค่าเท่ากับ 100 บาท/วัน กรณีที่อาการของโรคมีผลต่อการทำงานบางอย่างมีค่าเท่ากับ 300 บาท/วัน และกรณีที่อาการของโรคมีผลทำให้ไม่สามารถทำงานได้มีค่าเท่ากับ 600 บาท/วัน

ตารางที่ ผ2.5 (ต่อ)

ผู้ศึกษา	ปีที่ศึกษา	สถานที่ที่ศึกษา	วิธีการศึกษา	มูลค่าที่เป็นตัวเงินจากการศึกษา
สุจิตรา สันธนาภรณ์	2541	อ.สนามชัยเขต จ.ฉะเชิงเทรา	ใช้วิธี Cost of Illness Approach ประเมินต้นทุนสุขภาพของการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกรในสวนมะม่วง และนาข้าว โดยวิเคราะห์จากค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ค่าเดินทางไปพบแพทย์ และรายได้ที่สูญเสียไปเมื่อเจ็บป่วย	ต้นทุนสุขภาพเฉลี่ยสำหรับเกษตรกรจากสวนมะม่วงมีค่าเท่ากับ 28.9 บาท/ไร่/ปี โดยเป็นต้นทุนจากอาการพิษเฉียบพลันเท่ากับ 23.7 บาท/ไร่/ปี และจากอาการเรื้อรังเท่ากับ 5.2 บาท/ไร่/ปี สำหรับเกษตรกรจากนาข้าวมีต้นทุนสุขภาพเฉลี่ยเท่ากับ 97.2 บาท/ไร่/ปี โดยเป็นต้นทุนจากอาการพิษเฉียบพลันเท่ากับ 83.9 บาท/ไร่/ปี และจากอาการเรื้อรังเท่ากับ 13.3 บาท/ไร่/ปี นอกจากนี้ได้ทำการคำนวณรายได้ที่สูญเสียไปของเกษตรกรกรณีมีการเสียชีวิต ซึ่งรายได้ที่สูญเสียไปในกรณีของเกษตรกรสวนมะม่วงมีค่าเท่ากับ 3,032.7 บาท/คน และในกรณีของเกษตรกรจากนาข้าวมีค่าเท่ากับ 1,480.6 บาท/คน

ตารางที่ ผ2.5 (ต่อ)

ผู้ศึกษา	ปีที่ศึกษา	สถานที่ที่ศึกษา	วิธีการศึกษา	มูลค่าที่เป็นตัวเงินจากการศึกษา
ชัยยุทธ ไพฑูรย์	2542	โครงการรถไฟฟ้ามหานคร สายสีน้ำเงิน กรุงเทพมหานคร	ประเมินต้นทุนสุขภาพโดยใช้พิจารณาจากรายรับและทุน (Capitalized Earning Procedures) ซึ่งประเมินจากต้นทุนทางเศรษฐกิจของการเจ็บป่วยหรือการเป็นโรค (Economic Cost of Diseases) ด้วยโรกระบบทางเดินหายใจเนื่องจากฝุ่นละออง จากค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลเมื่อเจ็บป่วย และ มูลค่าผลผลิตที่สูญเสียเนื่องจากเสียชีวิต เจ็บป่วย และ พิการ	มูลค่าต้นทุนทางสุขภาพในปี 2546 มีต้นทุนเฉลี่ยในการรักษาพยาบาลโรกระบบทางเดินหายใจ ประมาณ 4.0 ล้านบาท มูลค่าเวลาของผู้ป่วยเท่ากับ 49,446 ล้านบาท/ปี และมูลค่าผลผลิตของการตายก่อนเวลาอันควรเท่ากับ 4,641 ล้านบาท/ปี หรือสรุปได้ว่าในกรณีที่มิโครงการรถไฟฟ้ามหานครจะให้ประโยชน์ในรูปประหยัดต้นทุนสุขภาพโดยรวมในปี 2546 เท่ากับ 54,087 ล้านบาท
ประพิมพ์ วรรณสม	2543	ต.เจดีย์หลวง อ.แม่สรวย จ.เชียงราย	ใช้วิธี Cost of Illness Approach ประเมินต้นทุนสุขภาพของการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกรผู้ปลูกผักทั้งในกรณีของผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยใน โดยทำการวิเคราะห์จากค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ค่าเดินทางไปพบแพทย์ รายได้ที่สูญเสียไปเมื่อมีการเจ็บป่วย	ต้นทุนสุขภาพสำหรับเกษตรกรในกรณีผู้ป่วยนอกมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 288 บาท/ครั้ง หรือเท่ากับ 564 บาท/คน สำหรับกรณีผู้ป่วยในมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5,701 บาท/คน นอกจากนี้ยังได้ศึกษาถึงค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากผลกระทบด้านจิตใจ เช่น ค่ายาบำรุงร่างกาย ค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบสุขภาพประจำปี และค่ายาแผนโบราณ โดยมีค่าเฉลี่ยในส่วนนี้เท่ากับ 286 บาท/คน

ตารางที่ ผ2.5 (ต่อ)

ผู้ศึกษา	ปีที่ศึกษา	สถานที่ที่ศึกษา	วิธีการศึกษา	มูลค่าที่เป็นตัวเงินจากการศึกษา
โอปอล์ ลาวัลย์	2543	หมู่บ้านพวย ต.ปางหินฝน อ.แม่แจ่ม จ.เชียงใหม่	ใช้วิธี Cost of Illness Approach ประเมินต้นทุนสุขภาพของการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกรเปรียบเทียบระหว่างการเพาะปลูกแบบทั่วไป และแบบผสมผสาน (ระบบที่พยายามลดการใช้สารเคมี) ด้วยการวิเคราะห์จากค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล รายได้ที่สูญเสียไปในช่วงที่เจ็บป่วย และค่าใช้จ่ายในการป้องกัน (เช่น ค่าหน้ากาก ถุงมือยาง และรองเท้าบู๊ท)	ต้นทุนสุขภาพสำหรับเกษตรกรที่เพาะปลูกแบบทั่วไปมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1,292.04 บาท/ครัวเรือน/ปี และมีผลตอบแทนสุทธิ (รายได้ลบด้วยต้นทุนการผลิตและต้นทุนสุขภาพ) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 931.38 บาท/ไร่/รุ่น ขณะที่เกษตรกรที่เพาะปลูกแบบผสมผสานมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 832.50 บาท/ครัวเรือน/ปี และมีผลตอบแทนสุทธิ 1,141.94 บาท/ไร่/รุ่น
ภัทราวดี ประภัสสรานนท์	2544	โครงการผลิตกระแสไฟฟ้าโดยใช้ก๊าซชีวภาพจากหลุมขยะ อ.กำแพงแสน จ.นครปฐม	ประเมินมูลค่าด้านสุขภาพโดยใช้วิธี ต้นทุนความเจ็บป่วย (Cost of Illness Approach: COI) ในการประเมินมูลค่าของผลกระทบจากก๊าซพิษจากหลุมขยะต่อระบบทางเดินหายใจของประชาชนในบริเวณใกล้เคียง จากค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลและรายได้ที่สูญเสียไปเนื่องจากการเจ็บป่วย	ค่าใช้จ่ายรวมของประชาชนในพื้นที่ศึกษาในการรักษาพยาบาลโรคระบบทางเดินหายใจ เท่ากับ 216,870 บาท/ปี (ราคาปี 2542) และรายได้ที่สูญเสียไปเนื่องจากการหยุดงานจากการป่วยด้วยโรคทางเดินหายใจ เท่ากับ 224,427 บาท/ปี (ราคาปี 2542) และผลประโยชน์ของโครงการในการลดการเจ็บป่วยด้วยโรคทางเดินหายใจ ในปี 2542 เท่ากับ 183,952 บาท/ปี

ตารางที่ ผ2.5 (ต่อ)

ผู้ศึกษา	ปีที่ศึกษา	สถานที่ที่ศึกษา	วิธีการศึกษา	มูลค่าที่เป็นตัวเงินจากการศึกษา
Bui Duy Thanh and Thierry Lefevre	2544	อ.แม่เมาะ จ.ลำปาง	ใช้ Benefit Transfer Approach ประเมินผลกระทบทางสุขภาพจากการปล่อยก๊าซ PM ₁₀ และ SO ₂ จากโรงไฟฟ้าลิกไนต์ที่ อ.แม่เมาะ ด้วยการเปรียบเทียบประโยชน์ของการติดตั้ง flue gas desulfurization (FGD) เมื่อเทียบกับไม่มีการติดตั้งเครื่องดังกล่าว	ประโยชน์ของการติดตั้งเครื่อง FGD มีมูลค่าเท่ากับ 18.21 ล้านบาทต่อลาร์สหรัฐ (ราคาปี 2538)
สุวรรณา ชาวบ้านเกาะ	2545	กรุงเทพมหานคร	ใช้วิธี Choice Modeling ศึกษาความเต็มใจที่จะจ่ายของผู้บริโภคต่อราคาผักตามลักษณะของผัก ได้แก่ ความสวยงาม น่าบริโภค ลักษณะการจัดจำหน่าย ระดับราคา และระดับความปลอดภัยสารเคมีในผัก ทั้งนี้ได้ทำการศึกษาผัก 5 ชนิด ได้แก่ คะน้า กวางตุ้ง ผักกาดขาว กะหล่ำปลี และถั่วฝักยาว	ลักษณะของผักที่ผู้บริโภคมีความเต็มใจที่จะจ่ายสูงสุดได้แก่ ผักที่ความสวยงามน่าบริโภค มีการจัดจำหน่ายที่ดี และมีความปลอดภัยจากสารเคมีมาก (ไร้สารเคมีตกค้าง) โดยมีมูลค่าส่วนเกินผู้บริโภคเท่ากับ 37.96 บาท/กิโลกรัม

ตารางที่ ผ2.5 (ต่อ)

ผู้ศึกษา	ปีที่ศึกษา	สถานที่ที่ศึกษา	วิธีการศึกษา	มูลค่าที่เป็นตัวเงินจากการศึกษา
กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ และ TDR1	2546	หมู่บ้านที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบจากการปนเปื้อนสารตะกั่วในลำห้วยคลิตี้ (คลิตี้บน คลิตี้ล่าง ห้วยเสือทุ่งนางครวญ สะพานลาว ทิพูเย เกริงกระเวีย และท่าดินแดง) พื้นที่ อ.ทองผาภูมิ จ.กาญจนบุรี	ใช้วิธี Contingent Valuation Method (CVM) ใช้คำถามแบบเสนอราคาแบบปิดสองครั้ง (double bounded) ในการประเมินมูลค่าความเสียหายด้านสุขภาพจากปัญหาการปนเปื้อนของสารตะกั่ว โดยสอบถามความเต็มใจเสียสละจำนวนวันทำงานจากประชาชนใน 8 หมู่บ้าน	มูลค่าความเสียหายด้านสุขภาพจากปัญหาการปนเปื้อนของตะกั่วที่เกิดขึ้นกับประชาชนคิดเป็นเงินประมาณ 750 บาท/เดือน/ครัวเรือน

ที่มา: รวบรวมโดยสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

ตารางที่ ๘2.6 สรุปงานวิจัยการประเมินมูลค่าสิ่งแวดล้อมในประเทศไทยเกี่ยวกับทรัพยากรชายฝั่งทะเล

ผู้ศึกษา	ปีที่ศึกษา	สถานที่ที่ศึกษา	วิธีการศึกษา	มูลค่าที่เป็นตัวเงินจากการศึกษา
สุนทนา สุธีมีชัยกุล	2535	อ่าวบ้านดอน จ.สุราษฎร์ธานี	ใช้วิธีการวัดมูลค่าทางการตลาด (Market value approach) ในการประเมินความสูญเสียที่เกิดจากการนำสัตว์น้ำวัยอ่อนในอ่าวบ้านดอนมาใช้ก่อนเวลาอันควร โดยเปรียบเทียบมูลค่าทางเศรษฐกิจจากการนำสัตว์น้ำวัยอ่อนมาใช้ก่อนเวลาอันควร กับการนำสัตว์น้ำที่ได้ขนาดตามความต้องการของตลาดขึ้นมาใช้	ความสูญเสียที่เกิดจากการจับสัตว์น้ำวัยอ่อนในอ่าวบ้านดอนด้วยเรืออวนรุนมาใช้ในรูปปลาเปิดเท่ากับ 302 ล้านบาท/ปี ขณะที่เรืออวนลากแผ่นตะเฆ่ขนาดต่ำกว่า 14 เมตรก่อความสูญเสียเท่ากับ 100 ล้านบาท/ปี และเรืออวนลากแคระ ก่อความสูญเสียเท่ากับ 82 ล้านบาท/ปี
สุธาวิทย์ เสถียรไทย	2541	พื้นที่ป่าชายเลน ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี (พื้นที่ 2,500 ไร่)	ใช้วิธี Market Valuation ประเมิน Direct Use Value และวิธี Production Function ในรูปของผลผลิตจากการทำประมงประเมิน Indirect Use Value และวิธี Cost Replacement Approach ประเมิน Use Value จากประโยชน์จากการป้องกันชายฝั่ง	Direct Use Value มีมูลค่าเท่ากับ 562.6 บาท/ไร่ Indirect Value ในรูปของผลผลิตการทำประมงชายฝั่งมีมูลค่าผันแปรตั้งแต่ 133.19-440.93 บาท/ไร่ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความยืดหยุ่นของราคา และ Use Value จากประโยชน์ของการป้องกันชายฝั่งมีมูลค่าเท่ากับ 12,444.33 บาท/ไร่ และมูลค่าเศรษฐกิจรวมมีค่าผันแปรตั้งแต่ 13,139.68-13,447.42 บาท/ไร่ โดยขึ้นอยู่กับความยืดหยุ่นของราคา
อภิรดี กุลไทย	2544	โครงการทางหลวงเชื่อม ระหว่างจังหวัดสตูล-รัฐ เปอร์ลิส ประเทศมาเลเซีย (พื้นที่ 696.9 ไร่)	ใช้วิธี CVM (Bidding Game) สอบถามความพึงพอใจที่จะได้รับการชดเชยในกรณีที่ต้องสูญเสียป่าชายเลน	มูลค่าป่าชายเลนที่ต้องสูญเสียไป 696.9 ไร่ เท่ากับ 1,192,500 บาท/ปี

ตารางที่ ผ2.6 (ต่อ)

ผู้ศึกษา	ปีที่ศึกษา	สถานที่ที่ศึกษา	วิธีการศึกษา	มูลค่าที่เป็นตัวเงินจากการศึกษา
สุดใจ จิโรจน์กุล	2544	ป่าชายเลน ต.แหลมผักเบี้ย อ.บ้านแหลม จ.เพชรบุรี (พื้นที่ 1,750 ไร่)	ประเมินมูลค่าป่าชายเลนโดยการสอบถามความเต็มใจจ่ายและความเต็มใจที่จะรับค่าชดเชยในการอนุรักษ์ป่าชายเลน จากประชากร 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มที่อาศัยในพื้นที่ศึกษา 2) นักวิชาการและนักวิจัยโครงการแหลม-ผักเบี้ย และ 3) อาจารย์สอนวิชานิเวศวิทยาป่าชายเลน	มูลค่าป่าชายเลนจากค่าเฉลี่ยของความเต็มใจจ่ายมีค่าเท่ากับ 709,738.97 บาท/ปี และความเต็มใจที่จะรับค่าชดเชยมีค่าเท่ากับ 104.99 ล้านบาท/ปี ดังนั้นค่าเฉลี่ยระหว่างความเต็มใจจ่ายและความเต็มใจที่จะรับค่าชดเชยของมูลค่าป่าชายเลนมีค่าเท่ากับ 52,849,113.98 บาท/ปี
นันทวรรณ ประภามณฑล	2544	พื้นที่ชุ่มน้ำบึงละหาน จ.ชัยภูมิ	ใช้ Double Bounded CVM ประเมินมูลค่า direct use value ของพื้นที่ชุ่มน้ำบึงละหาน	ค่าความเต็มใจจ่ายเฉลี่ยมีมูลค่าเท่ากับ 417.16 บาท/ครัวเรือน/ปี หรือมีมูลค่าประโยชน์จากการใช้โดยตรงเท่ากับ 1,683,240.60 บาท/ปี (ราคาปี 2543)
Edward B. Barbier, Ivar Strand, and Suthawan Sathirathai	2545	พื้นที่ป่าชายเลนทางภาคใต้ของประเทศไทย	ใช้ dynamic production function approach ศึกษาผลกระทบที่เกิดขึ้นเมื่อสภาพของแหล่งที่อยู่ของสัตว์น้ำเปลี่ยนแปลงไป (habitat changes) โดยใช้วิธี Environmental as Factor Input ในการประเมิน Use Value ของการเป็นแหล่งอนุบาล แหล่งที่อยู่ และแหล่งหากินของสัตว์น้ำ	ภายใต้สภาพ open access ถ้ามีการสูญเสียพื้นที่ป่า-ชายเลน 30 ตารางกิโลเมตรต่อปีแล้ว จะทำให้สวัสดิการของสังคมลดลงประมาณ US\$12,000-US\$408,000 ต่อปี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความยืดหยุ่นของราคา

ตารางที่ ผ2.6 (ต่อ)

ผู้ศึกษา	ปีที่ศึกษา	สถานที่ที่ศึกษา	วิธีการศึกษา	มูลค่าที่เป็นตัวเงินจากการศึกษา
ทรนงค์ วิทยาเวโรจน์	2546	เกาะพะงัน จ.สุราษฎร์ธานี	โดยวิธี Open-ended CVM ประเมินมูลค่าของความคงอยู่ (Existence Value) ของแหล่งหญ้าทะเลบริเวณเกาะพะงัน	มูลค่าความเต็มใจจ่ายเฉลี่ยของชาวประมงมีมูลค่าเท่ากับ 666.77 บาท/ราย/ปี ขณะที่กลุ่มประชาชนที่ไม่ได้ประกอบอาชีพประมงในพื้นที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 655 บาท/ราย/ปี และกลุ่มประชาชนทั่วไปในเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานีมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 545.37 บาท/ราย/ปี
เพ็ญพร เจนการกิจ	2547	ทะเลสาบเชียงแสนและปากแม่น้ำกระบี่	<ul style="list-style-type: none"> - ทะเลสาบเชียงแสนใช้วิธีมูลค่าตลาด (market value approach and netback analysis) ประเมินมูลค่าจากการใช้โดยตรง (เก็บใช้ทรัพยากรโดยตรง ทำประมง นันทนาการ ทำการเกษตรและเพื่อทำประปา) - ปากแม่น้ำกระบี่ ใช้วิธีมูลค่าตลาด ประเมินมูลค่าทั้งการใช้โดยตรง (เก็บใช้ทรัพยากรโดยตรง นันทนาการ เลี้ยงปลา ทำนา กุ้ง ทำการเกษตร) และทางอ้อม (ทำประมงชายฝั่ง และทำหน้าที่เชิงนิเวศของป่าชายเลน) รวมทั้งมูลค่าจากการไม่ได้ใช้ (วิธีโอนผลประโยชน์จาก Ruitenbeek (1992)) 	<ul style="list-style-type: none"> - ทะเลสาบเชียงแสนมีมูลค่าโดยตรงที่เกิดขึ้นเท่ากับ 15,388,550 บาท/ปี - ปากแม่น้ำกระบี่มีมูลค่าจากการใช้โดยตรงเท่ากับ 456,920,124 บาท/ปี มูลค่าจากการใช้โดยอ้อมเท่ากับ 66,422,090 บาท/ปี และมีมูลค่าจากการไม่ได้ใช้เท่ากับ 9,803,520 บาท/ปี หรือคิดเป็นมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์โดยรวมเท่ากับ 533,145,734 บาท/ปี

ตารางที่ ผ2.6 (ต่อ)

ผู้ศึกษา	ปีที่ศึกษา	สถานที่ที่ศึกษา	วิธีการศึกษา	มูลค่าที่เป็นตัวเงินจากการศึกษา
นฤมล ชำคัล้าย	2547	พื้นที่ป่าชายเลน เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร	ประเมินมูลค่าป่าชายเลนเขตบางขุนเทียน โดยวิธีวัดมูลค่าตลาด (Market Value Approach) และวิธี Contingent Valuation Method (CVM) โดยสอบถามความเต็มใจ จ่ายจากหัวหน้าครัวเรือนในพื้นที่ศึกษา ใน รูปเงินบริจาคที่เป็นตัวเงินและการบริจาค ในรูปของการเสียสละแรงงาน	การใช้ประโยชน์จากป่าชายเลนเขตบางขุนเทียน มีมูลค่า ตลาด เท่ากับ 11.15 ล้านบาท และมูลค่าจากวิธี CVM เท่ากับ 281,930.56 บาท ซึ่งประกอบด้วยมูลค่าที่ บริจาคเป็นรูปตัวเงินเท่ากับ 61,206.56 บาท และ มูลค่าที่บริจาคในรูปของการเสียสละแรงงานเท่ากับ 220,724 บาท
อมรพันธ์ กุลปราณีต	2547	ดอนหอยหลอด จ.สมุทรสาคร	โดยวิธี Open-ended CVM ประเมินมูลค่า ของความคงอยู่ (Existence Value) ของ ความหลากหลายทางชีวภาพของดอนหอย หลอด	มูลค่าความเต็มใจจ่ายเฉลี่ยมีมูลค่าเท่ากับ 36 บาท/คน/ปี (ราคาปี 2546)

ที่มา: รวบรวมโดยสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

ตารางที่ ๘2.7 สรุปงานวิจัยการประเมินมูลค่าสิ่งแวดล้อมในประเทศไทยที่เกี่ยวกับการจราจรและอุบัติเหตุ

ผู้ศึกษา	ปีที่ศึกษา	สถานที่ที่ศึกษา	วิธีการศึกษา	มูลค่าที่เป็นตัวเงินจากการศึกษา
The World Bank	2537	กรุงเทพฯ สมุทรปราการ และนนทบุรี	<ul style="list-style-type: none"> - ผลกระทบต่อสุขภาพจากมลพิษทางอากาศประเมินมูลค่าด้วยวิธี dose-response function - ผลกระทบจากการจราจรแออัดประเมินมูลค่าจากต้นทุน (operating cost) และเวลาที่ประหยัดได้ภายใต้สมมติให้มีจำนวนการเดินทางในช่วงเวลาเร่งด่วน (reduction in peak-hour trip) ลดลงร้อยละ 10 จากระดับเดิม 	<ul style="list-style-type: none"> - ถ้ามลพิษในอากาศลดลงร้อยละ 20 จากระดับเดิม จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสุขภาพต่อปีสำหรับฝุ่นละอองคิดเป็นมูลค่า 400 ล้านดอลลาร์ถึง 1.6 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ สำหรับตะกั่วคิดเป็นมูลค่า 300 ล้านดอลลาร์ถึง 1.5 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ สำหรับ SO₂ คิดเป็นมูลค่า 200,000 ดอลลาร์สหรัฐฯ และสำหรับโอโซน (ground-level ozone) คิดเป็นมูลค่า 9 ล้านดอลลาร์ถึง 36 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ - ถ้าสภาพจราจรในช่วงเวลาเร่งด่วนแออัดลดลงร้อยละ 10 จะก่อให้เกิดประโยชน์จากต้นทุนและเวลาที่ประหยัดได้คิดเป็นมูลค่า 400 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อปี
ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์	2537	ประเทศไทย	ใช้วิธีวัดความสูญเสียทางเศรษฐกิจเนื่องจากอุบัติเหตุจราจรจากการเสียชีวิตของประชาชน (โดยใช้วิธี discounted future earnings)	มูลค่าความสูญเสียทางเศรษฐกิจจากอุบัติเหตุจราจรเท่ากับ 69,656.2 ล้านบาทในปี พ.ศ. 2536
สุรินทร์ สมคำ และ สายันต์ เมฆอรุณ	2538	เส้นทางรถไฟ ช่วงรังสิต - หัวลำโพง กรุงเทพมหานคร	ใช้ Marginal Approach ประเมินมูลค่าของเวลาที่ประหยัดได้จากการเปลี่ยนวิธีการเดินทางโดยยานพาหนะแบบอื่นมาเดินทางโดยรถไฟ โดยศึกษาในช่วงจากรังสิต - หัวลำโพง	มูลค่าเวลามีค่าอยู่ระหว่าง 0.278 - 0.281 บาท/นาที (ราคาปี 2538) โดยขึ้นอยู่กับรายได้ของผู้ตอบ

ตารางที่ ผ2.7 (ต่อ)

ผู้ศึกษา	ปีที่ศึกษา	สถานที่ที่ศึกษา	วิธีการศึกษา	มูลค่าที่เป็นตัวเงินจากการศึกษา
เจริญรัตน์ พรหมกล้า	2541	ทางด่วนในเขตกรุงเทพมหานคร	<p>ประเมินความสูญเสียทางเศรษฐกิจจากอุบัติเหตุจราจรโดยพิจารณาจากรายรับและทุน (Capitalized Earning Procedures) ซึ่งประเมินจาก</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) รายได้ (ผลผลิต) ที่สูญเสียตลอดอายุการทำงานของผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บ (ขณะหยุดพักรักษาตัวของผู้บาดเจ็บ) 2) ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลผู้ได้รับบาดเจ็บ 3) ความเสียหายของยานพาหนะและทรัพย์สิน และ 4) มูลค่าความล่าช้าในการเดินทางที่ก่อให้เกิดแก่ผู้ใช้ถนนคนอื่น 	<p>มูลค่าความสูญเสียทางเศรษฐกิจจากอุบัติเหตุจราจรบนทางด่วน ในปี พ.ศ. 2539 มีมูลค่าประมาณ 127,525.4 บาท/การเกิดอุบัติเหตุบนทางด่วน 1 ครั้ง โดย</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีรายได้ที่สูญเสียตลอดอายุการทำงานของผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บ 21,124 บาท/การเกิดอุบัติเหตุบนทางด่วน 1 ครั้ง - ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลผู้ได้รับบาดเจ็บ 1,260 บาท/การเกิดอุบัติเหตุบนทางด่วน 1 ครั้ง - ความเสียหายของยานพาหนะและทรัพย์สิน 30,209 บาท/การเกิดอุบัติเหตุบนทางด่วน 1 ครั้ง - มูลค่าความล่าช้าในการเดินทางที่ก่อให้เกิดแก่ผู้ใช้ถนนคนอื่น 74,932.43 บาท/การเกิดอุบัติเหตุบนทางด่วน 1 ครั้ง
สจร. และ TDRI	2544	กรุงเทพมหานคร	ใช้วิธี dichotomous choice contingent valuation model ในการวัดความเต็มใจจ่ายค่าผ่านทางเพื่อใช้เวลาเดินทางน้อยลง	ถ้าผู้ใช้รถยนต์ส่วนบุคคลสามารถลดเวลาการเดินทางลงได้ 1 ใน 3 ของเวลาเดินทางเดิม ผู้ใช้รถยนต์ส่วนบุคคลจะมีความเต็มใจจะจ่ายค่าผ่านทางเฉลี่ยเท่ากับ 689.88 บาท/คน/เดือน (ราคาปี 2544)

ตารางที่ ผ2.7 (ต่อ)

ผู้ศึกษา	ปีที่ศึกษา	สถานที่ที่ศึกษา	วิธีการศึกษา	มูลค่าที่เป็นตัวเงินจากการศึกษา
ธนิด นาชัยเวียง	2544	กรุงเทพมหานคร	ประเมินมูลค่าโดยวิธี Contingent Valuation Method (CVM) ใช้คำถามแบบเสนอราคาแบบปิดสองครั้ง (double bounded) เพื่อประมาณค่าความสูญเสียจากจราจรคับคั่งในกรุงเทพมหานคร	มูลค่าความยินดีจ่ายเพื่อปรับปรุงสภาพการจราจรด้วย รถยนต์ส่วนตัวเฉลี่ยเท่ากับ 37.64 บาท/เที่ยว และ รถสาธารณะเท่ากับ 21.73 บาท/เที่ยว โดยมีมูลค่าความสูญเสียที่เกิดขึ้นจากปัญหาการจราจรรวมประมาณ 165,400 ล้านบาท/ปี
Jian Xie, Jitendra J. Shah, Elisabetta Capannelli, and Hua Wang	2547	กรุงเทพมหานคร	ใช้ CVM สอบถามเจ้าของรถจักรยานยนต์ที่ไม่ผ่านการตรวจสอบการปล่อยมลพิษ โดยสอบถามถึงความเต็มใจจ่าย (WTP) เพื่อนำรถจักรยานยนต์กลับมาวิ่งบนท้องถนนได้อีก และยังสอบถามถึงความเต็มใจที่จะยอมรับ (WTA) เงินชดเชยเพื่อให้เลิกใช้รถจักรยานยนต์ดังกล่าว	ค่าเฉลี่ยของ WTP มีค่าเท่ากับ 580 บาทต่อปี และค่าเฉลี่ยของ WTA มีค่าเท่ากับ 6,650 บาท หรือ 1,500 บาทต่อปีในระยะเวลา 4.5 ปี (เป็นช่วงเวลาเฉลี่ยที่เจ้าของรถจักรยานยนต์ต้องการเก็บรักษาจักรยานยนต์ไว้ใช้)

ที่มา: รวบรวมโดยสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย